

Kancelář ministryně obrany

Ministerstvo obrany, Tychonova 1, Praha 6 – Hradčany, PSČ 160 01, datová schránka hjyaavk

Praha 17. února 2025
Čj. MO 152533/2025-8694
Sp. zn. SpMO 14165/2025-8694

Poskytnutí informací

Ministerstvo obrany (MO) obdrželo dne 1. února 2025 žádost podanou podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, o poskytnutí Rules of Engagement (ROE) všech zahraničních operací jichž se účastnily české ozbrojené síly od roku 1993 a zodpovězení 5 dotazů vztahujících se k práci s ROE (dále jen „žádost“).

A)

K žádosti o zaslání ROE ze všech zahraničních operací, jichž se účastnily ozbrojené síly České republiky za 31 let, uvádíme, že naprostá většina ROE použitých od roku 1993 v konkrétních zahraničních operacích byla vydána z úrovně příslušného mezinárodního velitelství. Tyto ROE nebyly do České republiky (ČR) zasílány a byly k dispozici pouze v dané operaci, kde se s nimi seznamoval jen velitel úkolového uskupení. Byla-li ROE zaslána k posouzení do ČR, pak vždy cestou utajovaného spojení. Pokud byla pro konkrétní zahraniční operaci vydána vlastní ROE, vydal ji velitel určený k řízení jednotek AČR v dané operaci, a to ve formě přílohy operačního rozkazu.

Všechny ROE, které byly vydány k určité zahraniční operaci jsou klasifikovány a označeny stupněm utajení podle § 4 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnosti způsobilosti, ve znění zákona č. 267/2024 Sb., a to zpravidla stupněm utajení Vyhrazené, Důvěrné nebo Tajné. Na základě těchto skutečností lze přístup k ROE ke konkrétní zahraniční operaci, které má MO k dispozici (ukládají se, skartují a archivují podle lhůt stanovených Spisovým řádem MO), umožnit pouze osobám, jež splňují podmínky přístupu k utajované informaci stanovené v § 6 až 14 zákona č. 412/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

B)

K položeným otázkám uvedeným v žádosti

- 1. Jaký odbor, orgán, útvar či vojenské zařízení je odpovědný za přípravu ROE?*
- 2. Existuje mezinárodní standard ROE, který Česká republika aplikuje? Pokud ano, jaký?*
- 3. Konzultuje subjekt dle otázky 1 přípravu ROE s odborníky na mezinárodní právo veřejné?*
- 4. Podílil se při přípravě ROE na jejich přípravě Univerzita Obrany v Brně?*
- 5. Jak probíhá proces seznámení se s ROE u příslušníků ozbrojených sil?*
- 6. Nakolik jsou ROE pro příslušníky ozbrojených sil právně závazné?*

sdělujeme následující informace:

Ad 1 a 2)

Ozbrojené síly České republiky jsou při plnění svých úkolů povinny řídit se právními předpisy ČR, mezinárodními smlouvami, kterými je ČR vázána, právem ozbrojeného konfliktu a případně též pravidly nasazení (ROE), jsou-li tato pro konkrétní operaci zpracována. ROE jsou kombinací právních, politických a vojenských aspektů vedení operace a představují výčet jednotlivých

pravidel, kterými se stanoví okolnosti, podmínky, stupeň, limity a způsoby použití síly za použití vojenského materiálu, který dle § 2 odst. 6 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, tvoří vojenská výstroj, vojenská výzbroj, vojenská technika a určená technická zařízení používaná k plnění úkolů ozbrojených sil České republiky.

Na základě aktuálně platného standardu NATO

North Atlantic Military Committee Final Decision MC 0362/2 NATO Rules of Engagement
ze dne 6. září 2019,

a na základě rozkazu ministra obrany č. 4/2013 Věstníku MO

Pravidla použití síly při plnění úkolů Armády České republiky,

je z úrovně Velitelství pro operace, které je samostatným organizačním celkem Armády České republiky (AČR) působícím v systému velení a řízení AČR na operační úrovni, přímo podřízeným náčelníkovi Generálního štábu AČR,

zpracovaný standardní operační postup č. 030,

Pravidla nasazení (ROE), čj. MO 4699/2022-212000

ze dne 4. ledna 2022,

který obsahuje katalog stálých ROE, tedy výčet jednotlivých pravidel definujících použití síly, a to od pravidel v určitých případech použití síly zcela zakazujících až po pravidla povolující použití síly maximální (smrtící).

Stálá ROE se dělí na jednotlivé soubory zákazů a povolení použití síly, a to podle spektra určité činnosti (např. poloha sil, zadržení osob nebo zabavení majetku, varování, identifikace cílů, provádění simulovaných útoků, operace v kyberprostoru, zvládnutí davu, použití zbraní, elektronická protiopatření, miny apod.). Ze stálých ROE se pak pro konkrétní zahraniční operaci vybírají a vytváří konkrétní ROE, které se upřesňují v závislosti na podmínkách dané operace a jsou určena pro přímé použití síly při plnění úkolů ozbrojených sil České republiky. Tyto konkrétní ROE vydává velitel určený k řízení jednotek AČR v operaci, a to ve formě přílohy operačního rozkazu, tzn. velitel konkrétního úkolového uskupení nebo velitel Velitelství pro operace.

V případě plnění úkolů, které vyplývají z mezinárodních smluvních závazků ČR a při činnostech ve prospěch mezinárodního míru a bezpečnosti, kterých se příslušníci ozbrojených sil České republiky účastní téměř vždy pod mezinárodním velením, do jehož podřízenosti jsou předáváni formou tzv. Transfer of Authority, se od tvorby vlastních konkrétních ROE zpravidla upouští a použijí se ROE stanovená pro danou operaci mezinárodním velitelstvím. Specifikum pak spočívá v tom, že k těmto jednotlivým ROE pak lze vznášet národní výhrady, pokud by tyto byly v rozporu s právním řádem ČR nebo vnitřními předpisy MO, a taková konkrétní ROE se na činnost ozbrojených sil České republiky nepoužije.

Ad 3, 4 a 6)

Tvorba vlastních ROE ani aplikace mezinárodních ROE do podmínek ozbrojených sil České republiky není konzultována s odborníky na mezinárodní právo veřejné ani s Univerzitou obrany, neboť se jedná o operační nasazení ozbrojených sil České republiky ve smyslu § 2 odst. 13 zákona č. 219/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Z hlediska právní síly a závaznosti mají jakákoli ROE charakter rozkazu, který vydává příslušný služební orgán pro své podřízené ve smyslu § 24 odst. 1 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

Ad 5)

S výše citovanými stálými ROE se seznamují všichni příslušníci ozbrojených sil České republiky. S jednotlivými ROE vydanými pro konkrétní zahraniční operaci se seznamují pouze příslušníci úkolového uskupení vysílání do dané operace, přičemž z důvodu utajení jsou v rámci velitelské přípravy před výjezdem do operace seznamováni pouze s existencí konkrétní ROE a teprve v zahraničí je velitel úkolového uskupení seznamuje podle principu „need to know“ s těmi pravidly, která se vztahují k jejich činnosti a úkolům, které plní.